

Западн района эдл-ахун цаарандк өслтин зура

1957 джил хагсу гань болсн бийнь колхозмуд болн совхозмуд селәнә эдл-ахугьас гардг эдл-ууш му бич авб. Келхд нидн джил мах гаргьлгьн 52,5 процент, гахан мах гаргьлгьн 3,3 холван өсв, тер дотр 112 номертә совхоз (директорнь ұр Груцинов, парторганизацин сепләтрнь ұр Сергиенко) мах гаргьлгьиг 2,2 холван икәр, тер дотр гахан мах гаргьлгьиг 9 холван икдүлв. 1956 джил 335 центнер гахан мах гаргьлгьн болхла, нидн джил 29 центнер гахан мах гаргьлгьн. Чапаевин нертә колхоз (ахлачнь ұр Жмырко болн парторганизацин сепләтрнь ұр Овшинов) мах гаргьлгьиг зөвәр икдүлв.

Нидн джил Сталинә нертә колхозд ұс гаргьлгьн 40 процент, ноос киргьджд авлгьн 29 процент, „Пролетарская победа“ колхозд ұс гаргьлгьн 61 процент күрч өсв. Тәрә тәрлгьнә агротехникиг йоста кевәр ясрулсн учрар цуг буудән ургьц авлгьн 1955 ургьцта джиләс багь болсн уга.

Района колхозмуд болн совхозмуд селәнә эдл-ахун эдл-ууш государствд орулдж өслтин зураг цагаснь урд икдүлв.

Района цуг промышленность, гүүлгәнә болн оньгдан халхин предприятиес джилә зурагьан давулдж күцәцхәв. Нидн джилин күцлтәр болхла, колхозмуд болн совхозмуд эн джил цааранднь олна эдл-ахугьин бүрдәциг улм икәр өскджд чадджана.

Селәнә эдл-аху өсклгьн — мана районд гол тәр мөн. Тегәд эн тәриг цааранднь өскхин төлә ургьц ургьаджд, цуг авх буудәг икдүлх кергтә. Дакад темс, тәрмр малин хот, зер-земш, виноград, мах, ұс, тос, ноос болн өндг гаргьлгьиг ик мөньгн болн күчкөс гаргьл уга авх керг йир ик чинр зүүдженә.

Ниднк джиллә дүньгцүлхлә эн джил мах гаргьлгьиг

44 процент, эс гиджд зун гектар газрт 30 центнер, ұс — 45 процент, эс гиджд зун гектар газрт 110 центнер, ноос — 33 процент, эс гиджд зун гектар газрт 200 килограмм, өндг гурви холва, эс гиджд зун гектар тәрси буудән газрт 9,6 миньгьн өндг авхмн. Эн гол тәриг күцәхин төлә района цуг колхозмуд болн совхозмуд эврәннь эдл-ахун көдлмшән гару-оругьинь бийснь дааджд көдлх кергтә. Сталинә нертә колхозин ах малч ұр Крикунов Г. М. гиджд күн түрүн хаалгь тач, гару-оругьинь эврә бийнь даалжд көдлмшән күцәджд йовна. Цааранднь цуг колхозмудин болн совхозмудин эдл-ахун көдлмшиг гару-оругьинь эврә бийснь даадггар кех дамшлтин кергиг олзлх эрқн кергтә болджана.

Амн болгьна тоод мах, ұс, тос гаргьлгьарн США-г өөрхи джилмүдин эргцд күцджд авх эв-аргь манд бәәнә.

1965 джилин чилгчәр районна цуг эдл-ахус зун гектар газрт 144 центнер ұс, 68,5 центнер мах, 600 килограмм ноос, 32,7 миньгьн өндг, 779 центнер буудә, 6,2 центнер боднцг болн 21,6 центнер темс гаргьджд авх зөвтә. Района колхозмуд болн совхозмуд эврәннь бәәх көрньгән хәләджд, зун гектар газр болгьна тоод 220 центнер ұс, 71 центнер мах, 642 килограмм ноос болн 30 миньгьн өндг гаргьджд авч чадхвдн гиджд даалгьвр авцхав.

Западн района күч-көлсчнр эврәннь өмнән тәвсн тәрән күцәхин төлә күч-чидлән хәәрлгго көдлхн лавта. Тегәд күцлтә көдлмшәрн нарт делкәд төвкнүн бәәлгьиг батрулжд, орн-нутгин эдл-ахуг улм цааранднь делгрүлжд, коммунизмүр джисджд орхиг өөрдүлхвдн гиджд ицдәцхәнә.

И. ВОЛЧКОВ.

Западн района күцәгч комитетин зуран ахлач.